

Kwartaalbericht Q3 2016

Dekkingsgraad ABP drie kwartalen rond zelfde niveau

Hoofdpunten:

- Actuele dekkingsgraad blijft stabiel: 90,7%
- Positief beleggingsrendement derde kwartaal: 2,7% (€ 9,8 miljard)
- Verplichtingen stijgen in derde kwartaal door gedaalde rente (€ 9 miljard)
- Kans op verlaging in 2017 blijft aanwezig

Heerlen/Amsterdam, 20 oktober 2016. Ook in het derde kwartaal bleef de financiële positie van ABP stabiel. De actuele dekkingsgraad steeg licht naar 90,7% en ligt aan het eind van het derde kwartaal rond hetzelfde niveau als aan het eind van de eerste twee kwartalen. ABP boekte in het derde kwartaal een positief beleggingsrendement van € 9,8 miljard. Maar de verplichtingen stegen ook met € 9 miljard. Eind september had ABP € 381 miljard in kas.

Voorzitter Corien Wortmann-Kool: “Onze dekkingsgraad vertoont in de drie kwartalen van 2016 een stabiel beeld: net boven de 90%. Als we dat in het vierde kwartaal vast kunnen houden, zullen we de pensioenen in 2017 niet hoeven te verlagen. Om die dekkingsgraad te handhaven of te verbeteren, is het vooral van belang dat de rente niet verder daalt, want dat leidt tot een stijging van de pensioenverplichtingen. En we moeten goede rendementen blijven boeken. Tot en met dit kwartaal is dat gelukt: we hebben voor onze deelnemers in 2016 ruim € 30 miljard verdiend met de beleggingen (9%). De komende maanden worden dus spannend. De kans op verlaging van pensioen is immers ook nog steeds aanwezig. Als we in januari de balans opmaken kunnen we aangeven of we de pensioenen al of niet (beperkt) moeten verlagen.”

Vooruitblik: kans op verlaging/indexatie

De kans dat ABP de pensioenen in 2017 moet verlagen is nog steeds aanwezig. Als eind van het jaar de dekkingsgraad op het niveau van het derde kwartaal 2016 (90,7%) zou staan, zou ABP zich net boven de kritische grens (ongeveer 90%) bevinden en kunnen de pensioenen dus gelijk blijven. De maandelijkse dekkingsgraad kan echter stijgen of dalen, onder invloed van het renteniveau en het rendement op beleggingen. ABP verwacht bij het volgende kwartaalbericht, dat eind januari 2017 verschijnt, een eerste indicatie te kunnen geven van een verlaging van pensioen, als die nodig mocht zijn. Naar verwachting zal een eventuele verlaging van het pensioen op zijn vroegst in de tweede helft van 2017 doorgevoerd worden. ABP schat nu in dat het fonds de komende 5 jaar niet of nauwelijks in staat zal zijn om het pensioen te verhogen (indexeren).

Ontwikkeling beleggingen en verplichtingen

Het beschikbaar vermogen is in het derde kwartaal gegroeid naar € 381 miljard. Het rendement over het derde kwartaal bedroeg 2,7% (€ 9,8 miljard). Over de eerste drie kwartalen van 2016 is een rendement van 9% verwezenlijkt (€ 31,5 miljard).

Nagenoeg alle beleggingscategorieën hebben een positief rendement gerealiseerd over het derde kwartaal. De aandelenportefeuille liet de grootste plus zien (4,8%). De categorie grondstoffen boekte als enige een negatief rendement.

De waarde van de verplichtingen (alle pensioenen die ABP nu en in de toekomst moet uitkeren) is in het derde kwartaal gestegen met € 9 miljard tot € 420 miljard. De daling van de rekenrente met afgerond 0,1%-punt is de voornaamste reden voor de stijging van de verplichtingen.

De beleidsdekkingsgraad (het gemiddelde van de laatste twaalf maandelijkse dekkingsgraden) staat aan het eind van het derde kwartaal 2016 op 92,5%. Dat is onder het minimaal (wettelijk) vereiste niveau van 104,2%.

Vooruitblik beleggingen

De financiële markten bewegen in een nauwe bandbreedte, hoogstwaarschijnlijk omdat de recente macro-economische data geen aanleiding tot zorgen geven. Deze kalme marktomgeving kan echter snel omslaan omdat er nog steeds risico's aanwezig zijn. De risico's zijn voornamelijk politiek en economisch van aard. Op de kalender staan voor de komende maanden de Amerikaanse presidentsverkiezingen, het Italiaanse referendum over een grondwetswijziging en het mogelijk aflopen van het opkoopprogramma van de ECB in maart 2017. Daarna volgen de verkiezingen in Nederland, Frankrijk en Duitsland. Daarbij worden beleggers nerveuzer nu er vaker gehint wordt op monetaire verkrapping in de VS en er onduidelijkheid is over het ingezette beleid van kwantitatieve verruiming in Europa.

Kerncijfers	Q3 2015	Q4 2015	Q1 2016	Q2 2016	Q3 2016
Beleidsdekkingsgraad (%)	99,7	98,7	96,8	94,4	92,5
Dekkingsgraad (%)	95,8	97,2	90,4	90,5	90,7
Beschikbaar vermogen (€ mld.)*	345	351	359	372	381
Verplichtingen (€ miljard)	360	361	397	411	420
Rekenrente (%)	1,6	1,7	1,2	1,0	0,9

*de belangrijkste redenen voor verandering van het beschikbaar vermogen zijn behaald beleggingsrendement, premies en uitkeringen

Voor meer informatie:

ABP Communicatie
communicatie@abp.nl
abp.nl

Profiel

Stichting Pensioenfonds ABP (ABP) is het bedrijfstakpensioenfonds voor werkgevers en werknemers van overheids- en onderwijsinstellingen in Nederland. ABP heeft 2,8 miljoen deelnemers en € 381 miljard (per 30 september 2016) aan vermogen beschikbaar.

Disclaimer

De cijfers in dit document zijn deels gebaseerd op schattingen en niet gecontroleerd door de externe accountant en certificerende actuaris.

Bijlage: Samenstelling en rendement beleggingsportefeuille

Rendementen zijn voor valutahedge, er kan sprake zijn van afrondingsverschillen

	Gewicht in %	Q3 2016		YTD 2016		2015	
		Rendement		Rendement		Rendement	
		in %	in miljard €	in %	in miljard €	in %	in miljard €
Vastrentende Waarden Nominaal	30,1	0,8	1,0	7,4	8,3	3,2	3,3
Staatsobligaties	8,8	0,5	0,2	6,2	2,7	1,3	0,6
Langlopende Staatsobligaties	5,0	0,3	0,0	17,4	2,1	2,3	-0,2
Bedrijfsobligaties	13,3	1,1	0,6	5,0	2,5	5,8	2,8
Obligaties opkomende landen	2,9	2,1	0,2	12,6	1,1	3,2	0,1
Vastrentende Waarden Inflatie	9,0	1,8	0,6	6,8	2,2	0,1	-0,1
Inflatie gerelateerde obligaties	9,0	1,8	0,6	6,8	2,2	0,1	-0,1
Aandelen	34,6	4,8	5,6	5,0	5,9	7,5	9,8
Aandelen ontwikkelde landen	25,9	3,7	3,2	2,3	2,1	11,7	11,0
Aandelen opkomende landen	8,7	7,8	2,4	12,9	3,9	-4,7	-1,1
Alternatieve beleggingen	26,3	0,5	0,5	3,4	3,3	11,2	9,8
Vastgoed	10,1	1,1	0,4	5,7	2,1	16,9	5,6
Private Equity	4,7	2,4	0,4	3,6	0,6	24,8	3,9
Grondstoffen	3,9	-3,7	-0,6	3,6	0,6	-20,0	-3,2
Opportunity Fund	0,6	2,6	0,1	-3,1	-0,1	10,0	0,3
Infrastructuur	2,3	1,4	0,1	6,6	0,5	13,0	0,8
Hedge fondsen	4,6	0,1	0,0	-1,9	-0,4	13,0	2,4
Portefeuille rendement (voor overlay)	99,9	2,1	7,7	5,7	19,8	6,7	22,9
Overlay *	0,1	0,6	2,1	3,3	11,7	-4,0	-13,5
Rente- en inflatiehedge *		0,2	0,8	2,5	8,8	-0,5	-1,7
Valutahedge *		0,3	1,0	0,7	2,4	-3,5	-12,0
Cash en overig *		0,1	0,3	0,2	0,5	0,0	0,1
Totaal	100,0	2,7	9,8	9,0	31,5	2,7	9,4

* contributie aan totaal rendement